

PAN ASIA COOPERATION SOCIETY, PACS
ORG NR 857202-4373. Hemsida: www.pacs.nu. E-post: info@pacs.nu
Haga Nygatan 21A
41301 Göteborg
Tel 031 -138730

Verksamhetsberättelse och årsredovisning för räkenskapsåret 2019

Bild tagen nov. 2019

PACS: Förvaltningsberättelse för 2019

Den ideella föreningens ändamål

PACS är en partipolitisk och religiöst obunden ideell förening (biståndsorganisation) som enligt stadgarna har som ändamål att "verka för och med fattiga människor i Asien i syfte att upprätta fundamentala mänskliga rättigheter i enlighet med FN:s deklaration". Genom utbildning, hälsovård och olika kooperativa program sker arbetet med att bekämpa fattigdomens orättvisor." Pan Asia Cooperation Society, PACS bildades 1972 som ett alternativ vad gäller utvecklingsarbete och fattigdomsbekämpning i tredje världen. Alternativet innebär att alla insamlade medel skall gå oavkortat till verksamheten i Asien. Detta har vi varit noga med att uppfylla alltsedan dess.

PACS har under 2019 varit medlem i Forum Syd.

Styrning och ledning

Högsta beslutande organ för PACS är årsmötet där varje medlem har en röst. PACS har ett öppet medlemskap. Ledning och styrning av PACS verksamhet utgår från de ramar som årsmötet fastställer för kommande verksamhetsår. Styrelsen gör prioriteringar och preciseringar utifrån godkända planer och resurser som erhållits.

Styrelsens sammansättning

Ordförande	Rodney Åsberg
Vice ordförande	Ingemar Olsson
Ledamot	Tore Almius
Ledamot	Solfrid Guldsvåg
Ledamot	Gunnel Karlsson
Ledamot	Gert Bohlin
Suppleant	Cathrine Bramfors
Suppleant	Rigmor Tickols

Revisorer

Jan Bahlenberg och Peter Johansson

Valberedning

Sammanställande Gunilla Ek-Scherp

Arbetsutskott, AU

Inom styrelsen har funnits ett särskilt arbetsutskott (AU) bestående av ordförande Rodney Åsberg, vice ordf. Ingemar Olsson, Tore Almius samt Solfrid Guldsvåg.

Främjandet av den ideella föreningens ändamål

Verksamheten i Sverige

Allmän information ges kontinuerligt via PACS hemsida på internet, www.pacs.nu. Debatten om fattigdomsbekämpning och internationell solidaritet speglas och följs upp. PACS har sedan 2011 en Facebook-sida vilken används för att sprida information och nyheter. Personlig, direkt information ges också vid mötet mellan människor i samband med försäljning i våra butiker men också genom deltagande i olika konferenser.

Kvinnokooperativ/försäljning: **Handlar Du hos PACS är Du solidarisk på köpet!** är det motto vi arbetar under. Försäljning av handarbetsprodukter från kooperativ i Pakistan och Indien har skett dels genom två PACS-butiker i Göteborg, dels genom frivilligförsäljning i hem och på marknader.

I butikerna arbetar dels sju frivilliga personer dels tre anställda med lönebidrag. PACS fungerar således också som en arbetsplats där personer kan komma tillbaka till arbetslivet i en verksamhet som inte drivs av något vinstintresse. Många uttrycker sin tillfredsställelse över den höga kvaliteten varorna håller samtidigt som man vid köp stöder fattiga grupper.
(På bild: PACS affären Haga Nygatan 21A, Göteborg)

Verksamheten i Asien

INDIEN

I Indien stödjer PACS bl.a. en blindskola –*UJJALA: Society for Blind* i New Delhi

Några av eleverna i blindskolan (bild från våren 2019).

Vi intervjuar en av killarna: ”**Jag heter Ravi** och är från Bihar. Jag hade ingenstans att ta vägen. Men så fick jag hjälp att komma hit till UJJALA skolan. Här har jag fått som en egen familj. Jag studerar nu för *Masters in English*.”

När vi skall gå sjunger alla med lite skrovliga röster: *We shall overcome*.

PAKISTAN

Vår primära målgrupp i Pakistan är över 100 000 tegelarbetare (kvinnor, flickor, män, pojkar) som samtliga lever i extrem fattigdom enligt FN:s definition. Vi konfronterades med deras levnadsvillkor redan i början av 70-talet och har alltsedan dess varit djupt engagerade i att tillsammans med inhemska partners söka förbättra deras levnadsvillkor. Bl.a. i att alla **tusentals tegelarbetare** vi samarbetar med skall få en lagenlig inkomst av sitt tuffa arbete att göra tegel.

PACS utvecklingsprogram i Pakistan har tre huvudkomponenter:

1. Utbildning och mänskliga rättigheter (Education and Human Rights)

Fattiga barns utbildning har varit och är PACS huvudsatsning. Det är inte välgörenhet utan vi har alltid utgått ifrån att alla barn har rätt till utbildning. Och alltid varit angelägna om att det skall vara minst lika andel flickor som pojkar i skolorna.

När vi startar en skola gör vi det alltid i samarbete med föräldrarna. De är med och bidrar till driften redan från början. Ty om inte föräldrarna bryr sig om sina barns utbildning så kan det inte ersättas av någonting annat. **Verksamheten syftar också till** att organisera tegelarbetarna i kooperativ för att där tränas i demokrati och därmed stärka tegelbruksarbetares kapacitet att utkräva sina mänskliga rättigheter. Verksamheten i föräldrakooperativen omfattar också utbildningscentra som finansieras dels av föräldrakooperativen själva, dels av medel från PACS.

En viktig utvecklingsstrategi är alltså att föräldrarna tar allt större ansvar för sina egna barns utbildning, för att inte hamna i ett konstant biståndsberoende. Strategin har lyckats i ett stort antal skolor, genom en nära kontakt mellan lärare och föräldrar, vilket gör att PACS finansiering kan fasas ut. PACS involvering genom vår partner PSTA blir då framför allt att stödja kompetensutveckling, där lärarna uppdateras vad gäller undervisningsmetoder, utvärdering och rapportering.

Under åren har ca 1200 skolor blivit självförsörjande. Och det är alltså de bättre skolorna - där lärare och föräldrar tar ansvar- som nu inte längre behöver bidrag från PACS. I dessa skolor får idag ca 62 000 barn utbildning. Det innebär att över de 40 år vi varit verksamma har 100- tusentals barn fått utbildning i skolor PACS startat.

PACS bidrog under 2019 genom vår partner PSTA till lönerna till ca 100 lärare. Men poängen med vår utbildningsstrategi är förstås inte hur många skolor som är beroende av pengar från Sverige utan att allt fler blir **oberoende** av sådana bidrag.

PACS har sedan starten haft ett särskilt fokus på att få med flickorna i utbildningen. Tyvärr betraktas flickor ofta som mindre värda än pojkar och nekas ofta både skolgång och sjukvård. Ökad skolgång bland flickor har en positiv inverkan på fattigdomsbekämpningen. Och förekomsten av barnäktenskap minskar då barn som fortfarande går i skolan generellt sett inte gifts bort. Därför satsar PACS på att uppehålla målet att minst 50 % av eleverna i utbildningscentra ska vara flickor.

2. Kvinnors roll i samhällsutveckling (Gender Issues)

Flickor och kvinnor i Pakistan är en utsatt grupp och varje dag diskrimineras och kränks tusentals. Men det är förstås igen i första hand de fattiga kvinnorna som är mest utsatta. De rika och besuttna har många gånger kvinnliga s.k. "tjänare" som serverar dem från morgon till sena kvällen. Men dessa tjänares villkor som sopar och tvättar, ser inte deras "mehsahibs" ("woman of high social status living in Asia") trots att de kanske åker världen runt på kvinnokonferenser och diskuterar mänskliga rättigheter.

Satsningen på kvinnors frigörelse har konkret skett bl.a. genom **kvinnokooperativ**. Här får kvinnor, dels tillfälle att mötas och diskutera genderfrågor (omfattande även hälsofrågor, vaccination och familjeplanering), dels möjlighet till egen inkomst genom egen produktion. Handarbetsverksamheten startade för många år sedan när vi mötte kvinnor som satt och tiggde med utsträckta, tomma händer. Vi tänkte då: *Dessa händer kan faktiskt användas till något bättre.*

Så startades PACS' *handicraftcooperativ* där kvinnor får uppleva självkänslan av att ha gjort något fint med egna händer.

Huvudparten av deras produktion säljs idag på den inhemska marknaden och gav under 2019 en medelinkomst på ca 2300Rs/mån för hundratals kvinnor i 53 handicraftcentra. Viss del av produktionen säljs fortfarande i våra affärer i Sverige; bl.a. tygkassar och broderade kort.

3. Klimat och miljö (Environmental Issues)

Behovet av bättre miljö, inte minst bättre luftkvalité, framgår ur en rapport från WHO:

Air pollution in and outside of peoples homes is the worlds largest single environmental health risk. Pollutants of major public health concern include particulate matter, carbon monoxide, ozone, nitrogen dioxide and sulfur dioxide. Outdoor and indoor air pollution cause respiratory and other diseases, which can be fatal.

Man mäter luftkvalitén genom två indikatorer: PM 2,5 microns och PM 10 microns (micron är en milliondels meter). Vilket är mått på storleken av farliga luftpartiklar.

Två avslöjande mätningar:

PM 10 för Göteborg: 16 (faller i kategorin 1: *Very good air quality*) ;

PM 10 för Lahore: 230 (och det från en mätstation i Johar Town, ett välbärgat bostadsområde.) Måttet hamnar i kategorin 4: *Very unhealthy (Health warning.. The entire population is likely to be affected.)*

Miljoner människor lever alltså ständigt under dessa hälsovådliga förhållanden i flera städer i Sydasién. För miljoner människor är miljökatastrofen redan för handen och de hjälps knappast av källsorteringen av skräpet från vår överkonsumtion. Man beräknar att 7 miljoner dör årligen p.g.a. luftföroreningar

Vad kan PACS då göra?

Vi har koncentrerat vår insats på att ge framför allt barnen i våra utbildningscentra en drägligare miljö, genom att förse skolorna med en miljövänlig teknik; att omvandla solenergi till elektricitet till att driva fläktar och ge belysning. Vi har ställt samman en särskilt solenergipaket som inkluderar, solpaneler, batteri, kopplings box, fem lampor och två fläktar som vi har installerat i över 60 skolor.

Vi är relativt ensamma om att föra ut senaste solenergiteknik till de fattigaste. Det är förstås vanligt, att de mer välbärgade kompletterat sina dieselgeneratorer med solpaneler, men sällsynt att fattiga ges möjlighet att alstra el både vid de ständiga strömavbrotten eller där det inte finns någon el alls. **TTC - vårt Teacher Training Centre** utanför Lahore med 10 klassrum, samlingslokal och bostäder - är redan självförsörjande på el genom installation av solpaneler. Det känns bra att kunna ge barnen (och vuxna) en något lite drägligare tillvaro, genom att utnyttja den heta solen, dels till att direkt driva fläktar, dels att ladda batterierna som ger ljus och svalka även på kvällen när solen gått ner.

Vår partnerorganisation i Pakistan

Under 2015 uppstod en konflikt inom vår partnerorganisation PSTA(Pak Swedish Teachers Association) i Pakistan, när några unga män genom en kupp sökte ta över organisationen genom att bl.a. utmanövrera kvinnorna i presidiet, Josephine Asher, president och rektor och Agnes Nobel vicepresident och sköterska. Sedermera avled Agnes och ersattes av Pervez Bharkat, föreståndare för vår Teacher Training College, TTC. i den interimsstyrelse som tillsattes och där kuppmakarna uteslöts. Det är genom denna interimsstyrelse vi numera förmedlar bidrag till verksamheten i Pakistan.

Kuppmakarna lyckades på ett oegentligt sätt tillskansa sig vissa medel som PSTA hade reserverat för framtiden. Detta ledde till, att det initierades en rättslig process mot kuppmakarna från PSTA:s medlemmar och PACS. Allt enligt avtalet med Forum Syd avseende oegentligheter inom partnerorganisationer(s.k. LEO:s), paragraf 9:2 ” *vidtagna skäligen rättsliga åtgärder mot den eller de som kan misstänkas för korruption eller annat agerande som medför otillbörlig vinning.* ”

Den rättsliga processen initierades med en polisundersökning där kuppmakarna kallades till förhör. Ärendet gick sedan vidare till **NAB(National Accountability Bureau)**- myndigheten som bekämpar korruption- där man arresterade tre av kuppmakarna **i december 2015**, anklagade för förskingring och trolöshet mot huvudman. Vid förhör erkände de att de har tillskansat sig avsevärda medel som kuppmakarna hade överfört till sina personliga bankkonton. NAB menar att de redan

konfiskerat dessa medel. Rättegången i NAB:s egen domstol startade i mars 2016.

Rättegången mot kuppmakarna har fortsatt under hela 2019 samtidigt som de varit arresterade. Rättsväsendet mal vanligtvis mycket långsamt i Pakistan bl.a. på grund av att advokater tjänar på att dra ut på det hela. Men i och med att NAB har åtagit sig att driva ärendet – p.g.a. att man menar att kuppmakarnas har agerat mot statens intressen, bl.a. att ge fattiga barn utbildning- genomförs rättsprocessen utan kostnad för vare sig PSTA eller PACS. NAB har även meddelat i pressen i Pakistan och namngivit kuppmakarna och hur mycket de har försnillat.

Vi menar att vad som hänt inom PSTA tyvärr är klassiskt, när det skapas tillgångar inom en organisation i utvecklingsländer, genom värden som man inte skapat själva utan kommer utifrån. Till detta bidrar också den idealisering som skett inom biståndsbyråkratin av inhemska organisationer inom det s.k. civila samhället. Allt anses vara frid och fröjd så länge dessa inhemska s.k. LEO:s ”äger problemet, projekten och genomförandet” och det finns två personer som tecknar det bankkonto dit biståndsmedlen överförs. Men då blundar man för, att dessa ”goda” NGO:s - som så lätt skapas i formuleringar i biståndsbyråkratins policydokument- sällan finns i realiteten i en jordmån av feodalism, auktoritetstro, maktmissbruk, fatalism och korruption. Därför svarade vi Forum Syd när de skickade oss en blankett att ifyllas: *Korruption i den faktiska verkligheten i ett land som Pakistan bekämpar man inte genom att fylla i en blankett!*

Forum Syd insisterade på att genast få slutrapport för projektet. Som vi upplevde för att lägga saken till handlingarna. Vi vägrade detta, eftersom revisorn Kamran & Co i Pakistan offentligt tagit avstånd från tidigare godkänd redovisning och rapporten skulle därmed bygga på ”fejkade siffror”. Efter ett antal email fick vi till slut följande svar från Maria Kempe(projektstödschef på Forum Syd): *Mot bakgrund av PACS agerande ovan kommer vi inte begära en slutrapport före processen mot den f d partnern är utredd. Vi kommer att registrera att PACS slutrapport är under handläggning pga av rådande avvikelse. Självklart ska inga "fejkade siffror" ingå i en slutredovisning*

PACS har fått årliga bidrag från Sida sedan 1972. Vi har valt att inte söka nya medel från Forum Syd/Sida förrän rättsprocessen i Pakistan kommer till ett avslut. Det kan ta tid, p.g.a. att NAB prioriterar s.k. *mega corruption cases* ; d.v.s. fall mot korruperade politiker på miljarder dollar.

Vi driver således numera verksamheten i Pakistan helt med egna medel.

Slutord från PACS ordförande

Världen är inte rättvis och Pakistan är inte något lätt land arbete i. PACS har valt att arbeta med några tusen bland världens fattigaste just i Asien. Inte alls glamoröst. Inga konferenser på flotta hotell med enbart *retorik om alla människors lika värd*

Nej, jag vet faktiskt inte vad orden om "alla människors lika värde" betyder i en *marknadsekonomi*. Och dessutom, *liberal marknadsekonomi* är ju vad som gäller numera. Jag kan inte förstå annat, än att det "värde" som räknas inom en marknadsekonomi är just människans **köpkraft**. Och den är ju som bekant **inte lika**. Där marknadsekonomin logik opererar blir ju i stället skillnaderna mellan människor större.!

Och det gäller ju även invandare/ migranter som inte har mycket för, att de refererar till en idealistisk retorik om "lika värde", när de skall betala för resan till Europa vid t.ex. flyktingsmugglarnas kontor i Peshawar vid gränsen mellan Afghanistan och Pakistan. Jag fick ju själv en "offert" när jag frågade vad det skulle kosta att hjälpa någon till Sverige:

- *1,7 mil.j Rupees* (lika med 20 -25 årslöner för en fattig.), fisk jag till svar.
- *Ja men alla är ju lika värda, alla har ju rätt att söka asyl i Europa*, menade jag.
- *Har du inte förstått att rätten till asyl har blivit en produkt på en marknad, där priset avgörs av relationen mellan tillgång och efterfrågan. Och du måste ju först ta dig till Europa för att få del av **rätten till assyl**. Det är det som vår affärsidé bygger på*, förklarade smugglaren för mig.
- *Men, fortsatte han, har man inga pengar kan man förstås betala resan med att smuggla heroin!*

(Heroinets värde ökar med ca 1000 % om man forslar det från Pakistan till Sverige! Det kommer ca 150 ton heroin till Europa varje år enligt en FN rapport, till ett gatuvärde här på ca 250 miljarder kr! Enligt samma FN rapport kommer heroinet in i Europa främst genom migranter.)

Sådan är kapitalismen!

PACS arbetar vidare trots att vi fått bekräftat, att det verkar man endast kan lita på sina medarbetare tills svek lönar sig! Vi arbetar vidare därför att fattigdomens orättvisor finns kvar! Och barnen finns där! PACS mål är just att stärka alla fattiga människors rättigheter so, är kvar, som inte har en möjlighet att ta sig hit.

Vi vill fortsatt tro på att vi tillsammans, **TROTS ALLT** kan bygga en mer solidarisk och rättvis värld. Men vi vacklar ibland!